

Aan de Staatssecretaris van EZK
Mevr. M. Keijzer,
Bezuidenhoutseweg 73,
2594 AC Den Haag

PER EMAIL aan: StasEZK@minezk.nl

Onderwerp: Steun aan reisbranche noodzakelijk

Leusden/Rotterdam, 12 juni 2020

Geachte mevrouw Keijzer,

Nogmaals dank voor het gesprek dat de reisbranche met u heeft gevoerd op 26 mei jl. Wij refereren ook even aan ons overleg met VVD-kamerleden en uw gesprek daarna met Remco Dijkstra over de problematiek van de reisbranche. U gaf in ons gesprek aan de problematiek van de reisbranche te herkennen. Voor de aanpak heeft u verwezen naar de algemene maatregelen in het eerste en in het tweede steunpakket van de overheid. Over eventuele aanvullende maatregelen zouden in ieder geval niet vóór 1 september besluiten kunnen worden genomen. Voorts heeft u verwezen naar de later die week gepubliceerde garanties van de overheid aan Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR).

Uiteraard zijn we blij met garanties die aan SGR worden gegeven! Het geeft de consument garantie/zekerheid in het geval ondernemers failliet gaan. Het helpt echter de reisondernemer zelf niet. Uiteraard maakt de branche gebruik van de door de overheid gepresenteerde steunpakketten, maar wij vrezen dat dit de reisbranche onvoldoende helpt. De coronacrisis treft ons allemaal, maar de reisbranche misschien wel het hardst. Reeds in januari 2020 moesten Nederlandse reisorganisaties hun klanten vervroegd terughalen uit China. De Wet op de Pakketreisovereenkomst verplicht reisorganisaties deze repatriëring kosteloos te doen. In de maanden daarna, vanwege een ontradend reisadvies naar *alle* landen, heeft de reisbranche in totaal 125.000 klanten moeten repatriëren. Weliswaar kosteloos voor de klant, maar tegen hoge kosten voor de reisbedrijven. Daarbij komt dat de branche geen reizen kan uitvoeren en reizen moet annuleren die klanten al in 2019 en begin 2020 hebben geboekt. Ook dit is kosteloos voor klanten, maar wederom niet voor de reisbedrijven, die inmiddels verplichtingen zijn aangegaan met leveranciers, airlines, e.d. Tenslotte is er vanaf half maart door klanten vrijwel geen reis meer geboekt bij reisbedrijven.

Inmiddels zijn kappers en horeca incl. terrassen weer open, maar komt het boeken van reizen maar zeer moeizaam op gang. Er kan op dit moment maar naar een beperkt aantal EU-landen worden gereisd en gelet op de protocollen is dat ook nog eens reizen 'met de handrem erop'. Voor reizen buiten Europa is de vraag of dat in 2020 überhaupt mogelijk wordt. Per saldo verwacht de sector voor 2020 een omzetsdaling van zeker 75%.

Kortom: de reisbranche is dus het eerst en misschien het zwaarst getroffen, loopt enorme schade op door het annuleren van boekingen die soms ver vóór de coronacrisis zijn gemaakt, en zal als één van de laatste sectoren weer uit de crisis kruipen.

Gelukkig heeft het kabinet de bijzondere positie van de reisbranche erkend. In het eerste pakket van maatregelen doet het kabinet de toezegging met een passende compensatie te komen voor de

annuleringsschade die de reisbranche heeft geleden. Echter, tot op heden ontbreekt deze specifieke compensatie voor de reissector volledig.

Maar de reisbranche zit uiteraard niet stil. Zij heeft daarom een voorstel bij u gepresenteerd voor invulling van deze compensatie. Gelet op uw reactie hebben wij nogmaals ons voorstel bekeken en aangepast, zodat het voldoet aan de eisen die de EU stelt ten aanzien van (geoorloofde) staatssteun. Voor de iets langere termijn wordt innovatief gewerkt aan een fundamenteel andere systematiek aan liquiditeiten in de branche waarmee de huidige betalingsproblematiek fors kan worden beperkt.

De EU heeft de lidstaten gemeld dat zij specifieke regelingen mogen opzetten voor terugbetalingsvorderingen vanwege de coronapandemie. Tevens geeft de EU *actief* de overweging garantieregelingen voor vouchers op te zetten.

Een plan vanuit Denemarken dat hierbij aansluit, is reeds in maart door de EU goedgekeurd. Bij invoering in Nederland betekent dit kort en goed dat de reisbranche middels een faciliteit via SGR consumenten gaat compenseren voor aan hen uitgegeven pakketreisvouchers. De reisondernemingen betalen vervolgens de door SGR uitbetaalde vouchers terug gedurende een aantal jaren. SGR fungeert als vereffenaar/clearinghouse. Dit geeft de reisondernemer een langere tijd om te herstellen van de grote financiële schade door de coronacrisis. ANVR en SGR werken op dit moment aan een goede onderbouwing van dit plan.

Een dergelijke regeling is voor onze sector dringend noodzakelijk. Met dergelijke regelingen kan de sector overleven en is een groot beroep op SGR vanwege faillissementen niet nodig. Zonder een regeling als deze bestaat er een groot risico dat het massaal inleveren van vouchers (geld terug of een reis) over een aantal maanden leidt tot een groot aantal faillissementen in de sector. Wij merken op dat de geboden hulp aan KLM en Transavia van de overheid en het recente besluit van deze airlines om tot terugbetaling over te gaan, de druk op de reisbranche verder vergroot.

Daarbij merken wij op dat reisbedrijven ook aan elkaar leveren. Het omvallen van één partij kan een kettingreactie tot gevolg hebben, waarbij ook financieel gezonde bedrijven kunnen worden geraakt. Vervolgens kan dan het beroep van reizigers op SGR -om vouchers terug te betalen- de beschikbare SGR-reserves (incl. de door de overheid toegezegde bijdrage) ver overtreffen. Reizigers zullen zich daarna tot de overheid wenden. Het is immers de overheid die moet zorgen voor een goede garantieregeling in het kader van pakketreizen, en het is de overheid die acceptatie van de vouchers door consumenten heeft gestimuleerd. Dit rampscenario leidt tot vernietiging van werkgelegenheid van duizenden reisprofessionals, een ongekende meltdown van de reisbranche, een zwaar beschadigd garantiefonds, en alsnog honderden miljoenen aan kosten voor de overheid.

Zover moeten we het niet laten komen! Steun voor een oplossing om de reisvouchers uit de markt te halen (conform het Deense model) helpt niet alleen de reisbranche, maar kan ook een groot financieel beroep op de overheid voorkomen.

Gelet hierop vragen wij uw instemming om een voorstel voor deze “voucher regeling” met uw ambtelijke vertegenwoordigers verder in detail te mogen uitwerken en aan u voor te leggen.

Wij vernemen graag uw reactie.

Met vriendelijke groet

ANVR

SGR

10.2.e

10.2.e

10.2.e

Voorzitter/directeur ANVR

10.2.e

Directeur SGR